

1-21-78-2-10

# 1. Region Midtjyllands økonomiske udfordring i 2010 og frem

## Resumé

Der følges i denne indstilling op på forudsætningerne i budgetforliget for 2010 i forhold til håndteringen af Region Midtjyllands økonomiske ubalance og behov for øget låneoptag. Sagsfremstillingen tager afsæt i det materiale, der er fremlagt på regionsrådets døgnsseminar den 18. og 19. januar 2010.

I forhold til budgetforliget er økonomien i 2010 forværret med -75 mio. kr. som følge af merudgifter til ny dyr medicin og samhandel med andre regioner. Den økonomiske ubalance er herefter opgjort til -235 mio. kr. i 2010. Regionsrådet skal beslutte, i hvilket omfang de 75 mio. kr. skal søges lånefinansieret henholdsvis finansieret via yderligere besparelser ud over de allerede forudsatte besparelser på 100 mio. kr. i 2010.

I 2011 og fremover er den økonomiske ubalance opgjort til 25 mio. kr. Den strukturelle forbedring på i alt 210 mio. kr. skyldes, at det forventes, at der kommer en ændring af lov om regionernes finansiering (bloktilskuddet), som vil tilføre Region Midtjylland 189 mio. kr. fra og med 2011. Hertil skal regionens bloktilskud tilføres yderligere 21 mio. kr. i 2011 som følge af fejlregning i tilskuddet for 2010. I alt en forventet varig strukturel forbedring på 210 mio. kr.

Regionsrådet skal beslutte, om der skal udarbejdes forslag til yderligere besparelser i 2011, således at forslag til besparelser øges fra 25 mio. kr. til 250 mio. kr. Begrundelse for at udvide sparerammen er, at der er et stort underliggende pres på både anlægsbudget og på en række driftsbudgetter, som ikke er holdbare i det lange løb. Forslag til besparelser i tidligere år har været inden for rammerne af akutplanen, hospitalsplanen, psykiatriplanen og den præhospitale plan. Det foreslås, at regionsrådet anerkender, at gennemførelse af så store besparelser kan konflikte med de vedtagne planer, og kan medføre en revision af planerne, idet dog principperne fra akutplanen om 5 akuthospitaler, et center of excellence og akutklinikkerne skal opretholdes i de fremsendte forslag.

Region Midtjylland har hidtil budgetteret aftalenært. Det vil sige, at der er budgetteret med økonomiaftalens forudsætninger om tilgangen af patienter og merudgifter til ny dyr medicin.

Erfaringsmæssigt har Region Midtjylland haft årlige merudgifter på 200 – 250 mio. kr. ud over det forudsatte i økonomiaftalerne, som er begrundet i, at der kommer flere patienter både til hospitalerne og til praksissektoren end forudsat, samtidig med at udgifterne til ny dyr medicin er større end forudsat. Det foreslås, at regionsrådet ikke indarbejder en sådan tilvækst i en spareplan for 2011 og fremover. Det anbefales, at regionsrådet afventer nærmere drøftelse af dette spørgsmål indtil, der medio juni 2010 forventelig er indgået en økonomiaftale mellem regeringen og Danske Regioner.

Endelig skal regionsrådet godkende rammerne for ansøgning om yderligere låneoptag til dækning af merudgifter på drifts- og anlægsbudgettet i 2010 på 310 mio. kr. og 64 mio. kr. i 2011. For 2010 er de 210 mio. kr. begrundet i den forventede regulering af bloktilskud. Den resterende del af låneansøgningen er begrundet i, at Region Midtjylland siden regionens start har haft behov for at

indregne overgangsordningen i bloktilskuddet i finansieringen af driftsbudgettet. Hertil kommer, at der er behov for at ansøge om et lån til styrkelse af kassebeholdningen på 300 mio. kr. I alt er lånebehovet opgjort til 671 mio. kr.

Der er udarbejdet et forslag til arbejdsplan for det videre arbejde med budget 2010 og budget 2011, herunder en øget inddragelse af regionsrådet i budgetseminar end i tidligere år.

### **Forretningsudvalget indstiller,**

at der udarbejdes et sparekatalog på 250 mio. kr. med henblik på gennemførelse fra og med budget 2011, og hvoraf de 25 mio. kr. skal have virkning fra 2010,

at sparekataloget forelægges på budgetseminar for regionsrådet den 25. maj med henblik på indarbejdelse i de budgetrammer, som regionsrådet drøfter sammen med konsekvenserne af økonomiaftalen for 2011 på budgetseminar den 21. juni, og som forretningsudvalget skal godkende den 22. juni,

at det anerkendes, at gennemførelse af så store besparelser kan konflikte med de vedtagne planer og kan medføre en revision af planerne, idet dog principperne fra akutplanen om 5 akuthospitaler, et center of excellence og akutklinikkerne skal opretholdes i de fremsendte forslag (evt. ændringer i øvrige planer kræver politisk godkendelse),

at administrationen fremsender ansøgning til Indenrigs- og Socialministeriet om optagelse af lån til finansiering af drifts- og anlægsbudgettet og styrkelse af kassebeholdningen på samlet 671 mio. kr., hvoraf de 607 mio. kr. optages i 2010 og de 64 mio. kr. i 2011, og

at planen for det videre arbejde med budget 2010 og budget 2011 godkendes.

Det Konservative Folkeparti tog forbehold.

Venstre tog et foreløbigt forbehold.

Jette Skive og Flemming Knudsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

### **Beslutning**

Indstillingen blev vedtaget.

Venstre, Dansk Folkeparti, Det konservative Folkeparti og Fælleslisten stemte imod.

Venstre stemte imod med følgende begrundelse:

”Venstre kan ikke tilslutte sig indstillingen, idet

- der ikke tages udgangspunkt i de reelle økonomiske udfordringer for 2011, som i dagsordenen oplyses at være ca. 500 mio. kr.
- der lægges op til at låne yderligere 50 mio. kr. til drift i forhold til budgetforliget.
- sagsfremstillingen ikke indeholder handleplan for det tilfælde, at der ikke opnås lånemulighed og penge fra kvalitetsfonden. Revisionsberetning af 26. januar 2010 siger i sine supplerende oplysninger, at hvis låneansøgning (alle) og midler fra kvalitetsfonden (alle) ikke opnås i 2010, vil Region Midtjylland overskride kassekreditreglen muligvis allerede i 2. halvår af 2010 og dermed blive sat under administration.
- vi ikke finder, at der med denne sagsfremstilling gennemføres de nødvendige tiltag, som revisionsberetningens supplerende oplysning hæfter sig ved, at forligspartierne (S, SF, R og Ø) bag budgetforliget har aftalt.
- der med vedtagelse af indstillingen vil være store konsekvenser for vores medarbejdere i form af flere sparereunder i fremtiden, da de økonomiske udfordringer ikke løses fuldt ud.”

Fælleslisten stemte imod med følgende begrundelse:

”Fælleslisten kan ikke tage ansvar for den økonomiske udvikling for regionen, hvorfor indstillingerne ikke har kunnet tiltrædes. Der savnes således en langsigtet økonomisk planlægning for regionen.”

Conny Jensen og Torben Nørregaard var forhindret i at deltage i sagens behandling.

## **Sagsfremstilling**

På regionsrådets døgnsseminar den 18. og 19. januar 2010 drøftedes regionens vanskelige økonomiske situation. Denne sagsfremstilling sammenfatter de økonomiske problemstillinger, regionsrådets handlemuligheder og fremlægger en arbejdsplan for budgetarbejdet frem til og med det vedtagne budget for 2011.

### **Regnskab 2009 på sundhedsområdet**

Det forventes, at regionens regnskabsresultat for 2009 vil resultere i et merforbrug på 339 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. Det korrigerede budget indeholder forudsætningerne for økonomiaftalen for 2009, efterfølgende statslige reguleringer af regionernes økonomiske rammer samt regionsrådets godkendte budgetoverførsler fra 2008 til 2009. De statslige reguleringer består dels af reguleringer for ny lovgivning – de såkaldte DUT-reguleringer, og dels midtvejsregulering af økonomiaftalen for 2009 som følge af genindførelse af det udvidede frie valg.

Regionsrådet fik i december 2009 forelagt en indstilling om budgetreguleringer til dækning af det forventede merforbrug på -339 mio. kr. Denne tillægsbevilling er ikke indregnet i det korrigerede budget.

Fordelt på hospitaler og behandlingspsykiatri og øvrige poster fordeler merforbruget sig som beskrevet i tabel 1 nedenfor:

**Tabel 1. Forventet regnskab 2009 (mio. kr.)**

|                                                                                           | <b>Budget<br/>2009</b> | <b>Korrigeret<br/>budget</b> | <b>Forventet<br/>regnskab</b> | <b>Afvigelse</b> |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|------------------------------|-------------------------------|------------------|
| <b>Hospitaler og<br/>behandlingspsykiatri</b>                                             | 12.159                 | 13.082                       | 13.188                        | -106             |
| <b>Primær sundhed, ny dyr<br/>medicin, udvidet frit valg,<br/>præhospitale område mv.</b> | 6.728                  | 5.985                        | 6.218                         | -233             |
| <b>I alt</b>                                                                              | <b>18.887</b>          | <b>19.067</b>                | <b>19.406</b>                 | <b>-339</b>      |

Som det fremgår, er der i 2009 et merforbrug på i alt -339 mio.kr., af hvilke de -106 mio. kr. er et budgetoverholdelsesproblem på hospitaler og i behandlingspsykiatrien, mens de -233 mio. kr. skyldes navnlig merudgifter til primær sundhed, ny dyr medicin, samhandel med andre regioner, udvidet frit valg og det præhospitale område. I henhold til Regionens regler for budgetoverførsler skal det forventede merforbrug på -106 mio. kr. overføres til budget 2010 som en negativ budgettramme. Regionsrådet skal ved forelæggelsen af regnskab 2009 tage stilling til de endelige overførsler, herunder evt. kassefinansiering af merforbruget på -233 mio. kr.

I forlængelse af regionsrådets døgnsseminar har direktionen i brev af 20. januar 2010 til ledelserne for regionens hospitaler og psykiatrien anmodet om, at hospitalsledelserne for de hospitaler med underskud i 2009 udarbejder en handleplan for afvikling af gælden og sikring af den fremtidige budgetbalance. Handleplanen skal være udarbejdet inden 1. april 2010.

Det bemærkes, at Hospitalsenhed Vest har udarbejdet en handleplan til sikring af økonomisk balance 2010 og fremover samt til afvikling af gæld. Handleplanen fremgår af andet dagsordenspunkt.

### **Økonomisk ubalance 2010 – 2012**

Tabel 2 nedenfor viser den økonomiske ubalance for regionen, der lå til grund for budgetforliget 2010, der blev indgået i september 2009.

**Tabel 2. Økonomisk ubalance, Region Midtjylland**

| <b>Mio. kr.</b>                                     | <b>2010</b> | <b>2011</b> | <b>2012</b> |
|-----------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| Strukturel ubalance                                 | -375        | -375        | -375        |
| Besparelser                                         | 100         | 100         | 100         |
| Overførsel fra drift til anlæg                      | 115         | 115         | 115         |
| Forventet konsekvens af<br>omlægning af bloktilskud |             | 200         | 200         |
| <b>Budgetforbedringer</b>                           | <b>215</b>  | <b>415</b>  | <b>415</b>  |
| <b>Økonomisk ubalance</b>                           | <b>-160</b> | <b>40</b>   | <b>40</b>   |

Den økonomiske ubalance på 375 mio. kr. nedbringes i budgetforliget med 215 mio. kr. som følge af, at budgetforliget vedtog implementeringen af besparelser på 100 mio. kr. i forbindelse med hjemtagninger, udbud af undersøgelser og behandlinger og øget anvendelse af rationel farmakoterapi. Hertil kommer, at der tilsvarende i budgetforliget er besluttet overførsel af 115 mio.

kr. anskaffelser fra drifts- til anlægsrammen.

Den resterende ubalance i regionens budget for 2010 på 160 mio. kr. beskrives således i budgetforliget:

”Herudover indsættes der en foreløbig spareramme på 160 mio. kr. i 2010 af hensyn til at sikre, at Region Midtjylland overholder sin del af økonomiaftalen med regeringen. Der tages endelig stilling til udmøntning af sparerammen, så snart der er en afklaring af omlægningen af bloktilskuddet. Det forventes, at lovforslaget sendes i høring januar 2010, og umiddelbart herefter vil lovforslaget kunne fremsættes i Folketinget. Regionsrådet vil her skulle tage stilling til fremsættelse af låneansøgning på grund af midlertidige likviditetsproblemer. En udmøntning af sparerammen vil tage afsæt i benchmark-analyser af effektivitet, kvalitet og serviceniveau i hele sundhedssektoren. Analyserne baseres på sammenligninger med andre regioner såvel som internt mellem sammenlignelige afdelinger.”

### Udviklingen siden budgetforliget 2010

Siden budgetforliget 2010 er der sket to ting. For det første skønnes den økonomiske ubalance i 2010 og fremover nu 75 mio. kr. højere end ved budgetforliget, som følge af merudgifter til ny dyr medicin på 30 mio. kr. og samhandel med andre regioner på 45 mio. kr. For det andet er der udarbejdet et lovforslag om ændring af lov om regionernes finansiering, som vil tilføre Region Midtjylland 189 mio. kr. yderligere i bloktilskud fra og med 2011. Herudover skal bloktilskuddet korrigeres for en regnefejl, der vil tilføre Region Midtjylland yderligere 21 mio. kr. I alt forventes bloktilskuddet forøget med 210 mio. kr. fra og med 2011. Det bemærkes, at det udarbejdede forslag til ændring af bloktilskuddet har været i høring, men er endnu ikke fremsat i Folketinget.

I tabel 3 er disse ændringer indarbejdet i den økonomiske ubalance 2010 – 2012.

**Tabel 3. Regionens økonomiske ubalance - opdateret**

| Mio. kr.                                   | 2010        | 2011       | 2012       |
|--------------------------------------------|-------------|------------|------------|
| Ubalance jf. budgetforliget september 2009 | 375         | 375        | 375        |
| Forværring                                 | 75          | 75         | 75         |
| <b>Korrigeret økonomisk ubalance</b>       | <b>450</b>  | <b>450</b> | <b>450</b> |
| Besparelser                                | 100         | 100        | 100        |
| Overførsel fra drift til anlæg             | 115         | 115        | 115        |
| Omlægning bloktilskud                      |             | 189        | 189        |
| Rettelse af fejl                           |             | 21         | 21         |
| <b>Budgetforbedringer</b>                  | <b>215</b>  | <b>425</b> | <b>425</b> |
| <b>Økonomisk ubalance</b>                  | <b>-235</b> | <b>-25</b> | <b>-25</b> |

\*) Jf. som beskrevet i budgetforliget september 2009

Som det fremgår af tabel 3, er der en varig ubalance på -25 mio.kr., mens der i 2010 er en ubalance på -235 mio. kr.

I budgetforliget for 2010 var det forudsat, at når der foreligger en afklaring af omlægningen af bloktilskuddet, skal regionsrådet tage stilling til fremsættelse af låneansøgning på grund af midlertidige likviditetsproblemer, der opstår som følge af at ændringen først gennemføres fra 2011 og ikke som tidligere forventet fra 2010. Det ekstra låneoptag var forudsat at dække den afsatte spareramme på -160 mio. kr.

### Regionsrådet skal tage stilling til:

- Om Indenrigs- og Socialministeren skal ansøges om midlertidig finansiering af merudgifter i

2010, og om forudsætningen for låneansøgningen skal ændres fra 160 mio. kr. til 210 mio. kr. Ansøges om 210 mio. kr. svarer dette til den forventede regulering af bloktilskuddet i 2011 og fremover.

- Under forudsætning af at en sådan låneansøgning imødekommes, vil den beskrevne økonomiske ubalance i tabel 3 blive reduceret til 25 mio. kr., som forudsættes finansieret gennem varige besparelser.

Vurderingen af den varige økonomiske ubalance i 2011 og fremover indeholder en del meget stramme forudsætninger:

- **Overførsel af 115 mio. kr. fra driftsrammen til anlægsrammen:** En del af anlægsrammen forudsættes med andre ord anvendt til emner, der tidligere er betalt gennem driftsrammen. Det står imidlertid allerede nu klart, at anlægsrammen presses ganske betydeligt, hvis denne flytning skal opretholdes varigt.
- **Økonomisk pres på it-området:** I henhold til tidligere beslutning om finansiering af It-områdets udgifter skal hospitalerne finde besparelser på 15 mio. kr. i 2010 stigende til 45 mio. kr. i 2012. Hertil kommer at hospitalerne står overfor en større opgave i forbindelse med den forventede udrulning af den elektroniske patientjournal – EPJ. Hertil kommer, at It-afdelingen skal gennemføre tilsvarende besparelser på 15 mio. kr. i 2010 stigende til 45 mio. kr. i 2012. Disse besparelser stiller reelt krav om yderligere effektiviseringer ud over de forudsætninger, der indgår i de årlige økonomiaftaler på 2 – 2½ %.
- **Økonomisk pres på hospitalsafdelinger og afdelinger i behandlingspsykiatrien:** Siden regionens start har der været tale om årlige besparelser på hospitalerne og i behandlingspsykiatrien. Dette har i nogen omfang resulteret i, at flere afdelinger har store merforbrug, som søges dækket ind via besparelser på centrale driftskonti til f.eks. uddannelse, effektiviseringstiltag med henblik på forbedring af arbejdsgange mv. Det kan være et reelt problem, fordi de er med til på det lidt længere sigte at sikre nødvendige effektiviseringer og uddannelse af medarbejderne.
- **Ændringer i renteudgifter:** Renteudviklingen har været særdeles gunstig i 2009, hvilket har medført et mindreforbrug på 25 mio. kr. Det er dog et spørgsmål om dette lave renteniveau holdes i 2010 og fremover. Hertil kommer, at regionens kassebeholdning vil blive væsentlig reduceret i løbet af 2010, hvorved regionens renteindtægter bliver reduceret. Det er realistisk, at der senest fra 2011 skal afsættes flere midler til dækning af renteudgifter.

Det skønnes, at ovenstående forhold løber op i 200 - 250 mio. kr. Gennemføres der yderligere besparelser fra 2011 i denne størrelsesorden, vil det i betydelig grad medvirke til at sikre budgetoverholdelse i 2011 og fremover. Det vil således være nødvendigt at gennemføre besparelser på 25 mio. kr. i 2010 og 250 mio. kr. i 2011 og fremover.

#### **Regionsrådet skal tage stilling til:**

- Om kravet til besparelser i 2011 og fremover skal øges fra 25 mio. kr. til 250 mio. kr.

Under denne forudsætning skal der i foråret 2010 udarbejdes et sparekatalog, som kan forelægges regionsrådet på et budgetseminar den 25. maj 2010.

#### **Stigende efterspørgsel efter sundhedsydelser ud over de økonomiske rammer**

Region Midtjylland har hidtil budgetteret aftalenært. Det vil sige, at der er budgetteret med økonomiaftalens forudsætninger om tilgangen af patienter og merudgifter til ny dyr medicin.

Erfaringsmæssigt har Region Midtjylland haft årlige merudgifter på 200 – 250 mio. kr. ud over det forudsatte i økonomiaftalerne, som er begrundet i, at der kommer flere patienter både til hospitalerne og til praksissektoren end forudsat, samtidig med at udgifterne til ny dyr medicin er større end forudsat.

Den efterspørgselsbetingede vækst i udgifterne kan kun holdes inden for den økonomiske ramme, hvis der i egen driftsorganisation og administration gennemføres tilsvarende besparelser, og vel at mærke besparelser, der ligger ud over de aftalte effektiviseringskrav på 2 - 2½ %.

Den stigende efterspørgsel er navnlig begrundet i øget aktivitet til behandling af kræftpatienter, nye behandlingsgarantier og flere lægebesøg i praksissektoren.

Det er imidlertid et spørgsmål, om der allerede nu skal tages højde for tilsvarende stigninger i efterspørgslen fra 2011 og fremover. Det må imidlertid være et væsentligt tema i forbindelse med drøftelserne af økonomiaftalen for 2011, at enten skaffes der en finansieringsordning, der dækker kommende års meraktivitet eller også får regionerne økonomiske styringsredskaber, der kan sikre budgetoverholdelse.

Det anbefales, at regionsrådet afventer nærmere drøftelse af dette spørgsmål, indtil der medio juni 2010 forventelig er indgået en økonomiaftale mellem regeringen og Danske Regioner.

### **Regionens handlemuligheder ved gennemførelse af yderligere besparelser**

I forbindelse med døgnsminaret for regionsrådet den 18. og 19. januar fremlagde direktionen følgende handlemuligheder for gennemførelse af besparelser:

1. Øge produktivitetskravet ud over økonomiaftalens forudsætninger
2. Yderligere strukturtilpasninger.
3. Regionens serviceniveau nedjusteres
4. Prisreduktioner
5. Besparelser på administrationen.

Beslutter regionsrådet, at der skal udarbejdes et sparekatalog på 250 mio. kr. fra 2011, bør forslagene kunne tage afsæt i alle 5 kategorier.

Ved tidligere års sparerunder har det været forudsat, at besparelserne holdes inden for rammerne af akutforliget, hospitalsplanen, psykiatriplanen og den præhospitale plan.

Et nyt sparekatalog vil være meget indgribende. Det foreslås, at regionsrådet anerkender, at gennemførelse af så store besparelser kan konflikte med de vedtagne planer, og kan medføre en revision af planerne, idet dog principperne fra akutplanen om 5 akuthospitaler, et center of excellence og akutklinikkerne skal opretholdes i de fremsendte forslag.

**Den finansielle ubalance 2010 - 2012**

I budgetforliget for 2010 blev der forudsat de låneoptag, der fremgår af tabel 4.

**Tabel 4. Regionens lånebehov – opgjort ved budgetforlig**

| <b>Mio. kr.</b>                                    | <b>2010</b> | <b>2011</b> | <b>2012</b> | <b>Lånebehov<br/>i alt</b> |
|----------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|----------------------------|
| A. Finansiell ubalance                             | -357        | -164        | -100        | -                          |
| B. Besparelser                                     | 100         | 100         | 100         | -                          |
| <b>C. Lånebehov til drift og anlæg (=A+B)</b>      | <b>257</b>  | <b>64</b>   | <b>0</b>    | <b>321</b>                 |
| D. Lånebehov til styrkelse af<br>kassebeholdningen | 300         | 0           | 0           | 300                        |
| <b>I alt forudsat låneoptag (C + D)</b>            | <b>557</b>  | <b>64</b>   | <b>0</b>    | <b>621</b>                 |

Det bagvedliggende skøn for regionens kassebeholdning/finansiell ubalance (punkt A) er baseret på:

- At de afgivne drifts- og anlægsbevillinger i 2010 og fremover holdes fuldt ud,
- At overførsler af drifts- og anlægsbudgetter fra 2009 til 2010 holdes fuldt ud, herunder at forsinkede anlægsprojekter bliver gennemført.

I vurderingen af lånebehovet til drift og anlæg på 257 mio. kr. indgår:

- At besparelser på 100 mio. kr. vedrørende rationel farmakoterapi, hjemtrækningsprojekter og øget anvendelse af udbud gennemføres fuldt ud,
- At lånebehovet på 257 mio. kr. er sammensat af:
  - 160 mio. kr. vedrørende den foreløbige spareramme på 160 mio. kr.
  - 100 mio. kr. vedrørende dækning af merudgifter, som følge af hurtigere indfasning af overgangsordningen i bloktilskuddet (overgangsordningen indebærer, at regioner med et beregnet overskud på sundhedsområdet betaler til regioner med et beregnet underskud på sundhedsområdet. Regioner med underskud modtager et tilskud, som i 2007 udgjorde 5/6 af det beregnede underskud. I den oprindelige planlægning skulle tilskuddet nedtrappes med 1/6 af det beregnede underskud årligt, således at det i 2008 skulle udgøre 4/6 af det beregnede underskud, i 2009 3/6, i 2010 2/6 og i 2011 1/6 af det beregnede underskud).

Med ovenstående forudsætninger vil den gennemsnitlige kassebeholdning gå mod 0 ultimo 2010/primo 2011. Det blev derfor forudsat, at der ansøges om optagelse af lån til styrkelse af kassebeholdningen på 300 mio. kr.

I forhold til budgetforliget for 2010 er forudsætningerne ændret, idet der skønnes yderligere merudgifter til ny dyr medicin og samhandel med andre regioner på 75 mio. kr. I forlængelse af beskrivelsen ovenfor kan regionsrådet evt. beslutte dette finansieret ved:

- At optagelse af lån til udmøntning af den foreløbige spareramme øges fra 160 mio. kr. til 210 mio. kr., svarende til den samlede forventede ændring af bloktilskuddet. Dette finansierer 50 mio. kr.
- De resterende 25 mio. kr. finansieres ved besparelser.

Udvides låneansøgningen med 50 mio. kr. vil den samlede låneansøgning være på 671 mio. kr.

Budgetforliget for 2010 indeholder ud over disse ovenstående låneoptag følgende forudsætninger om låntagning til konkrete formål:

**Tabel 5. Forudsat låneoptag i budget 2010 til konkrete formål**

| Lån                                               | Beløb<br>(mio.kr.) | Status                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------------|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Til medicoteknisk udstyr                          | 42,4               | Lånerammen er en mulighed regionen kan vælge i henhold til økonomiaftalen 2010, og der skal ikke ansøges om lån.                                                                                                                                                                                   |
| Til refinansiering af afdrag                      | 176,2              | Ansøgning afsendt til Indenrigs- og Socialministeriet den 14. december 2009 i henhold til den procedure, der er aftalt mellem ministeriet og Danske Regioner. Der vil ved godkendelse af låneoptag kunne forekomme mindre afvigelser i forhold til det ansøgte.                                    |
| Vedr. egenfinansiering af kvalitetsfundsprojekter | 68,1               | Der er den 25. november 2009 fremsendt ansøgning om frigivelse af kvalitetsfundsmidler. Når godkendelse heraf foreligger, forudsættes lånedispensation. Lånebehovet er opgjort efter de spilleregler, der indgår i økonomiaftalen 2010 mellem regeringen og Danske Regioner om nyt sygehusbyggeri. |
| Til elspareprojekter                              | 91,0               | Der skal ikke indsendes konkrete ansøgninger. Det er dog klart forudsat, at iværksatte projekter er energi- og miljøbesparende.                                                                                                                                                                    |

Kilde: Budget 2010 bind 1 – side 16.

Som det fremgår af tabel 4, mangler der at blive fremsendt ansøgning vedrørende et lån på 100 mio.kr.

### **Plan for det videre arbejde med budget 2010 og budget 2011**

De økonomiske udfordringer, regionen står over for, medfører behov for, at der allerede nu aftales milepæle for at sikre sammenhæng i budgettet for 2010 samtidig med, at regionens budget for 2011 også tilrettelægges.

Planen indeholder blandt andet et forslag om, at der afholdes et budgetseminar den 25. maj med henblik på drøftelse af forslag til yderligere besparelser i 2010 og 2011. Endvidere foreslås afholdt et budgetseminar den 21. juni, som ligger umiddelbart efter indgåelse af økonomiaftalen mellem regeringen og Danske Regioner, og dagen inden forretningsudvalget skal godkende budgetrammerne for 2011.

Det sikres dermed, at hele regionsrådet så tidlig som mulig inddrages i de principielle drøftelser af budgettet, og at driftsområdet får bedst mulig tid til at udarbejde budgetforslag og besparelsesforslag.

Det foreslås derfor, at regionsrådet godkender vedlagte plan for det videre arbejde med budget 2010 og budget 2011.

### **Arbejdsplan for det videre arbejde med budget 2010 og budget 2011**

| <b>Dato</b>                                                                 | <b>Indhold</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Forretningsudvalget 9. februar og regionsrådet 24. februar                  | Opfølgning på budgetforliget for 2010, herunder behovet for gennemførelse af besparelser i 2010 og besparelser i forhold til budget 2011.<br>Godkendelse af rammer for låneansøgning til styrkelse af regionens likviditet. Godkendelse af arbejdsplan vedr. budget 2010 og budget 2011.              |
| 1. april                                                                    | Frist for udarbejdelse af handleplaner for hospitaler med underskud med henblik på budgetbalance for 2010 (jf. brev til hospitalsledelser og psykiatrilædelser i Region Midtjylland fremsendt 20. januar 2010). Der udarbejdes forslag til afvikling af gæld for 2009, der overføres til budget 2010. |
| 3. maj                                                                      | Driftsområderne udarbejder forslag til sparekatalog med henblik på yderligere udmøntning i budget 2010 og budget 2011 ud fra regionsrådets beslutninger den 24. februar 2010. Herudover udarbejdes beskrivelse af udgiftspresfelter i 2011.                                                           |
| Forretningsudvalget 18. maj og regionsrådet 26. maj                         | Indstilling om 1. kvartalsrapport 2010 og politisk behandling af indstilling om overførsler fra 2009 til 2010.                                                                                                                                                                                        |
| 25. maj                                                                     | Regionsrådet afholder budgetseminar. Regionens udgiftspresfelter vil være sammenholdt med regionens forventede økonomiske råderum i 2011. Driftsområdernes og administrationens forslag til sparekatalog behandles.                                                                                   |
| Weekenden 12.-13. juni                                                      | Økonomiaftale 2011 mellem regeringen og Danske Regioner forventes indgået.                                                                                                                                                                                                                            |
| Forretningsudvalget 14. juni                                                | Orientering om økonomiaftale 2011.                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Budgetseminar 21. juni                                                      | Regionsrådet drøfter budgetrammerne for 2011.                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Forretningsudvalget 22. juni                                                | Forretningsudvalget udmelder rammer for forslag til budget 2011.                                                                                                                                                                                                                                      |
| Forretningsudvalget 17. august og regionsrådet 25. august                   | 1. behandling af regionens budget for 2011.                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 2. september                                                                | Budgetseminar for regionsrådet. Budgetseminaret vil også indeholde andre dele end budgetrammer, herunder fokusere på økonomistyringstemaet og servicemål.                                                                                                                                             |
| 8. september kl. 14.00                                                      | Budgetforligsdrøftelser.                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Forretningsudvalgets møde 14. september og regionsrådets møde 29. september | 2. behandling af regionens budget for 2011.                                                                                                                                                                                                                                                           |

Regions-MEDudvalget har den 8. februar drøftet Region Midtjyllands økonomiske situationen. Medarbejderne har efterfølgende udarbejdet en udtalelse, som vedlægges til orientering.

## Bilag

- [RMU-udtalelse personalerepræsentanter](#)